

Warszawa, dnia 13 listopada 2020 r.

OPINIA PRAWNA

Na zlecenie: Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych

Przedmiot opinii: dopuszczalność skierowania członków organów samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych w trybie art. 47 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi do pracy przy zwalczaniu epidemii

Podstawy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi;
- 2) Ustawa z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe;
- 3) Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;
- 4) Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych.

I. Analiza prawna:

Kwestie wyłączenia od skierowania do pracy przy zwalczaniu epidemii w warunkach do pracy niosącej ryzyko zakażenia przy zwalczaniu epidemii ze względu na zajmowaną funkcję reguluje art. 47 ust. 3 pkt. 5 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Zgodnie z tym przepisem skierowaniu do pracy niosącej ryzyko zakażenia przy zwalczaniu epidemii nie podlegają osoby, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1637), oraz posłowie i senatorowie Rzeczypospolitej Polskiej.

W art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe nie wyszczególniono stanowisk w samorządzie zawodowym, w tym w zakresie zawodów medycznych w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Tym samym, wszystkie osoby pełniące funkcję w organach samorządu zawodowego zawodów medycznych są w tej samej sytuacji prawnej.

Ponadto, należy zauważyć, że w związku ze skierowaniem do pracy przy zwalczaniu epidemii, zgodnie z art. 47 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi osobie skierowanej do pracy przy zwalczaniu epidemii dotychczasowy pracodawca jest obowiązany udzielić urlopu bezpłatnego, a jednostka systemu ochrony zdrowia, do której nastąpiło skierowanie nawiązują z osobą skierowaną do pracy stosunek pracy na czas wykonywania określonej pracy.

Przy tym, w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych na wniosek okręgowej rady albo jej przewodniczącego lub Naczelnej Rady albo jej Prezesa, pracodawca jest obowiązany zwolnić od pracy pracownika będącego członkiem organu izby lub wykonującego czynności na rzecz izby, bez prawa do wynagrodzenia.

II. Podsumowanie

Wobec powyższego, choć dopuszczalne jest skierowanie osoby piastującej funkcję w organie samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych do pracy przy zwalczaniu epidemii, to pomimo obowiązku zawarcia umowy o pracę z jednostką systemu ochrony zdrowia, do której nastąpiłoby skierowanie, obowiązek świadczenia pracy przy zwalczaniu epidemii byłby ograniczony. Na czas wykonywania czynności związanych z wykonywaniem funkcji w samorządzie zawodowym, osoba skierowana korzystałaby bowiem ze zwolnienia od pracy.

III. Wnioski

W celu skorzystania ze zwolnienia z obowiązku pracy przy zwalczaniu epidemii w omówionym powyżej zakresie, konieczny jest wniosek odpowiednio okręgowej rady albo jej przewodniczącego lub Naczelnej Rady albo jej Prezesa, skierowany do pracodawcy (jednostki systemu ochrony zdrowia, do której nastąpiło skierowanie do pracy przy zwalczaniu epidemii).

Możliwe jest również podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia ryzyka skierowania na etapie przed wydaniem stosownej decyzji administracyjnej. W przypadku powzięcia wiadomości o woli skierowania przez wojewodę lub Ministra Zdrowia osoby wchodzącej w skład organu samorządu zawodowego, należy wskazać właściwemu organowi, że zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych, korzystają oni ze zwolnienia z pracy na czas pełnienia funkcji, wyjaśniając jednocześnie, do kiedy obowiązuje mandat. Należy jednak zastrzec, że takie działanie może jedynie prowadzić do uznania przez organ właściwy, że skierowanie do pracy przy zwalczaniu epidemii będzie niecelowe. Okoliczność sprawowania funkcji członka organu samorządu zawodowego nie stanowi przesłanki negatywnej skierowania do pracy przy zwalczaniu epidemii. Przy tym podkreślić należy, że zgodnie z art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych kadencja organu samorządu, która miałaby wygasnąć w trakcie stanu

epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego podlega przedłużeniu do czasu wyboru organów izby na nową kadencję, jednak nie dłużej, niż do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Joanna Lazer
adwokat